

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΣΗ

ΜΙΑ ΑΣΤΡΑΠΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Αυτή η απεργία ήταν σαν μια αστραπή στο σκοτάδι που φωτίσε ξαφνικά έντονα το πραγματικό τοπίο. Σαν αστραπή εσβησε γρήγορα και ξαφνικά αλλά όχι πρώτου προλαβεί να δείξει που στεκονται ολοι, εργαζομενοι, συντεχνιακη ηγεσια, πολιτικα κομματα, αστυνομια, κυβερνηση, εργοδοτες, και ολα τα μαζικα μεσα ενημερωσης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απεργία στην ενδυση ταραξε τα πρεμα νερα των "ομαλων βιομηχανικων σχεσεων", εβγαλε στην επιφανεια μερικες πραγματικοτητες και τονισε μερικα απο τα πιο σημαντικα προβληματα του εργατικου κινηματος.

Εδειξε οτι η εργατικη ταξη μπορει ξαφνικα, εκει που δεν το περιμενει κανεις, να βγει στο προσκηνιο και να γινει ο πρωταγωνιστης των γεγονοτων. Εδειξε ομως ταυτοχρονα οτι δεν φτανει μονο η δυναμη, που εχει λογω της θεσης της στη παραγωγη, αλλα χρειαζονται και αλλα για να μπορεσει να προχωρησει τους αγωνες της και να τους κερδισει. Το σπουδαιότερο απο τα οποια, οπως φανηκε, ειναι η αναγκη για δημιουργια κινηματος βασης και μιας συνειδητης και οργανωμενης πρωτοποριας ικανης να μπαινει μπροστα σ'αυτους τους αγωνες.

Εδειξε ακομη πια ειναι η θεση της ηγεσιας των συντεχνιων και ποσο σημαντικό ειναι οι πρωτοποροι εργαζομενοι και οι αλλοι επαναστατες, που επεμβαίνουν στην εργατικη ταξη, να εχουν ξεκαθαρο οτι αυτη η ηγεσια, ειναι και μια γραφειοκρατια, που επαψε απο καιρο να ειναι ενας απλως απροθυμος φιλος, αλλα ειναι πια ενας ενεργητικος, συνειδητος, ικανος, εμπειρος και οργανωμενος αντιπαλος.

Αυτη η παμφλετα εκδιδεται απο εργαζομενους που βλεπουμε την αναγκη να ανοιξει μια συζητηση πανω στα προβληματα του εργατικου κινηματος και που πιστευουμε οτι αυτος ειναι ο μονος δρομος για να μπορεσει να ξεκαθαρισει και να αναπτυχθει η επαναστατικη αριστερα στη Νοτια Κυπρο.

Στις αναφορες που υπαρχουν μεσα στο κειμενο τα τονισμενα ειναι δικα μας και τα υπογραμμισμενα του πρωτοτυπου.

εκδοση ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΜΑΗΣ 1987

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Στις 4 του Μην αρχισε στη Νοτια Κυπρο μια απο τις μεγαλυτερες και η σημαντικότερη απεργια που εγινε μετα το '74.

Εννια χιλιαδες εργαζομενοι στη βιομηχανια ενδυσης κατεβηκαν σε απεργια διαρκειας διεκδικοντας αυξησης Λ 1.20 σεντ στον εβδομαδιαιο μισθο τους. Οι εργαζομενοι στη βιομηχανια ενδυσης, στη συντριπτικη τους πλειοψηφεια ειναι γυναικες, και θεωρουνται το πιο χαμηλα αμειβομενο κομματι της εργατικης ταξης στη Κυπρο.

Η απεργια αφορουσε τα 90% του συνολικου αριθμου των εργαζομενων στη βιομηχανια ενδυσης σε ολοκληρη τη Κυπρο (10,000 εργαζομενοι). Στους υπολοιπους χιλιους που απασχολουνται σε εικοση βιομηχανιες ειχαν δοθει οι αυξησεις και ειχαν υπογραφει οι συλλογικες συμβασεις απο τους εργοδοτες τους.

Οι υπολοιποι βιομηχανοι ενδυσης ηταν διατεθειμενοι να δωσουν μονο Λ 0.60 σεντ σαν αυξηση.

Η συμμετοχη στη απεργια ηταν καθολικη σε ολοκληρη τη Κυπρο. Ο συνδεσμος εργοδοτων και βιομηχανων αντιδρωντας κυρηξε την επομενη ημερα "ανταπεργεια συμπαθειας" σε εφτα αλλους κλαδους, στην υποδηση, στη βαλιτσοποιια, στη μεταλλουργικη, ξυλουργικη, τυπογραφια, στους ηλεκτρολογους και εισαγωγεις αυτοκινητων.

Οι συνδικαλιστικες οργανωσεις ΠΕΟ και ΣΕΚ απαντησαν με εικοσιτετραωρη απεργια συμπαραστασης σε οσες βιομηχανιες συμμετειχαν στο λοκ-αουτ, εικοσιτετραωρη απεργια στα λιμανια, και σταση εργασιας στα αεροδρομια μεχρι τις 12 το μεσημερι. Στα λιμανια και στα αεροδρομια οι εργαζομενοι αρνηθηκαν σε ολη την διαρκεια της απεργιας να φορτωνουν εμπορευματα των βιομηχανιων που απεργουν ή κυρηξαν λοκ-αουτ.

Οι απεργοί οργανώσαν κινητοποιήσεις και πορείες σε όλες τις πόλεις. Στη Λευκωσία έξω από ορισμένα εργοστάσια έγιναν επεισόδια με την αστυνομία, κάτι πολύ σπάνιο στην Νοτιο Κύπρο, και κάποιος εργοδότης κακοποίησε νεαρή εργατρία. Επεισόδια έγιναν και στη Παφο όπου εργοδότης κτύπησε ελαφρά δύο εργατρίες με το αυτοκίνητο του. (εργοστάσιο ΒΙΟΜΙΚΑΖ, "Χαραυγή" 8/5/87)

Αρκετά συνδικατά εκδήλωσαν τη συμπάρασταση τους στους απεργούς, μεταξύ των οποίων η ΟΕΛΜΕΚ (καθηγητές) και η ΠΑΣΥΔΥ (δημοσίοι) η οποία απείλησε και με απεργία. Με γενικήυση της απεργίας στην βιομηχανία απείλησαν και οι δύο μεγάλες ομοσπονδίες ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Στο μεταξύ, χαρακτηριστικό της πίεσης που ενοιώσαν οι εργοδότες και του ότι η απεργία γίνονταν σε καλό χρόνο επειδή υπήρχαν παραγγελίες, ήταν το ότι κάθε μέρα που περνούσε ένας αριθμός εργοδοτών υπογράφε την σύμβαση και έδινε 90 σεντ ή και 1 λίρα αύξηση με αναδρομικά κανονικά. Μέχρι την προτελευταία μέρα της απεργίας, την πεμπτή, είχαν πάρει τις αυξήσεις τους 1,750 εργαζόμενοι (Χαραυγή 8/5/87) από τους 1,000 που τις είχαν πάρει αρχικά (Φιλελευθερός 5/5/87).

ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

Φυσικά, πολύ γρήγορα λειτουργήσε η "τριμερης συνεργασία" και το υπουργείο Εργασίας προτείνει να δωθεί επιπλέον αύξηση Λ 0.25 και μάλιστα όχι από την αρχή του χρόνου αλλά από 1-5-87.

Οι εργοδότες και οι ηγεσίες των ομοσπονδιών ΠΕΟ και ΣΕΚ αποδεχτήκαν το "συμβιβασμό" και κάλεσαν γενικές συνελεύσεις των εργαζομένων για να εγκρίνουν την "κατ' αρχήν συμφωνία". Στη Γ.Σ. όμως στη Λευκωσία φάνηκε ότι οι εργαζόμενοι αντιδρούσαν σε βαθμό

μαλιστα που δεν αφήσαν τους συντεχνιακούς να τους "ενημερώσουν" καν (είχαν εμπειρίες από παλιές ενημερώσεις που κρατούσαν ώρες και ώρες) για το τι έγινε, και δεν αποδεχθήκαν τη "συμβιβαστική" πρόταση του υπουργείου. Δύο αποπειρές της συντεχνιακής ηγεσίας, μια για μυστική ψηφοφορία στους χώρους δουλειάς και μια για μυστική ψηφοφορία στη Γ.Σ. δεν πέρασαν και οι εργαζόμενοι ψήφισαν "δία βοής" συνέχιση της απεργίας. Για πρώτη φορά είδαμε ακόμα και στην τηλεόραση τόσο εξαιρετικές και ασυνήθιστες εικόνες εργαζομένων να σπκωνουν ενθουσιασμένοι τις γροθιές τους.

Η ηγεσία των συντεχνιών μετά την εμπειρία της Γ.Σ. της Λευκωσίας, φρόντισε στις άλλες πόλεις έτσι ώστε "οι συνελεύσεις δεν πήραν τελική απόφαση, αναμενόντες οδηγίες από τα Γ.Σ. των συντεχνιών" (Χαραυγή 12/5/87) σχετικά με τη πρόταση του υπουργείου. Και το ίδιο βράδυ αποφάσισαν από μόνοι τους και παρά την απόφαση της Γ.Σ. να γίνει την επομένη μέρα μυστική ψηφοφορία στους χώρους δουλειάς καταγγέλοντας ταυτόχρονα στο τύπο ότι οι εργαζόμενοι "επιρρεαστήκαν από εξωσυνδικαλιστικά στοιχεία και δεν αποδεχτήκαν την συμφωνία":

"...τα εξωσυντεχνιακά αυτά στοιχεία πήγαν στις συνελεύσεις, και όπως μας δήλωσε συντεχνιακός παραγώντας, 'με ψευδή στοιχεία, και παραπλανητικές φήμες ξέσπκωσαν τους εργαζομένους, προκάλεσαν έντονες συζητήσεις, δημιούργησαν όξυ κλίμα, απειλήθηκαν επεισόδια, με αποτέλεσμα η συνέλευση στη Λευκωσία να απορρίψει την πρόταση και οι συνελεύσεις της Λεμεσού και της Λάρνακας να διαλυθούν χωρίς να θέσουν τη πρόταση σε ψηφοφορία... όπως πληροφορούμαστε, σε μερικές περιπτώσεις έπεσαν και λίγες ψίλες' ". εφημερίδα "ΑΛΗΘΕΙΑ" 12/5/87

"ΛΑΡΝΑΚΑ... Η Γενική συνέλευση των εργαζομένων της βιομηχανίας ένδυσης Λάρνακας-Αμμοχώστου... δεν πήρε τελική θέση πάνω στις προτάσεις

του υπουργού Εργασίας και αποφάσισε να αναμενει νεωτερες οδηγίες απο τα Γενικά Συμβούλια των Συντεχνιών Ενδυσης ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Στο μεταξύ στον χώρο έξω απο το κινηματοθεατρο, διασπαστικά στοιχεία της ΔΕΟΚ διαστρεβλώνοντας τις θέσεις των δυο Συντεχνιών προκαλούσαν τους εργάτες.

Επεισοδια αποφευχθηκαν χάρη στη ψυχραιμία που επεδείξαν στελέχη των Συντεχνιών και άλλοι εργάτες. "Χαράυνη" 12/5/87.

Η ανακοίνωση των συντεχνιών που εβγαλαν το ίδιο βράδυ είναι δείγμα υποκρισίας και ψευτίας: αρχίζει με το ηρωικό "η απεργία δεν εληξε", συνεχίζει με το υποκριτικό "δίνουν εξαιρετική σημασία στην τήρηση των δημοκρατικών διαδικασιών", και όλα αυτά με μονο στοχο να βαλουν απο την πίσω πορτα την μυστική ψηφοφορία και να γίνει αποδεκτη η προταση Μουσιούτα "υπο τας περιστάσεις", τις οποίες περιστάσεις δεν εξήγησαν φυσικά.

"Οι συντεχνίες Ενδυσης, αφού μελέτησαν, απο κοινου με την ηγεσία της ΠΕΟ και ΣΕΚ, τα αποτελέσματα των συνελεύσεων των εργαζομένων και αφού ελαβαν σοβαρά υποψη όλες τις γνώμες των εργαζομένων, ανακοινώνουν τα ακόλουθα:

1. Ο απεργιακος αγωνας στη βιομηχανία Ενδυσης δεν εληξε. Οι εργαζομενοι καλουνται να συνεχισουν την απεργία μεχρι που οι ίδιοι να παρουν ολοκληρωμενη αποφαση. Ως εκ τούτου καλούμε τις εργατρίες και τους εργάτες να συνεχισουν την προσέλευση στα εργοστάσια και την περιφρούρηση της απεργίας...

2. Η ηγεσία των Συντεχνιών Ενδυσης, όπως και η ηγεσία της ΠΕΟ και της ΣΕΚ, δίνουν εξαιρετική σημασία στην τήρηση των δημοκρατικών διαδικα-

σιών στη διαμόρφωση της θέσης των εργαζομένων εναντι της προτασης του υπουργού Εργασίας. Δίνουμε εξαιρετική σημασία οι εργαζομενοι να εκφρασουν υπο ομαλες συνθηκες ελευθερα και δημοκρατικά την θέληση τους. Γι' αυτο, η ηγεσία των Συντεχνιών, απο κοινου με την ηγεσία της ΠΕΟ και της ΣΕΚ καλουν ολους τους εργαζομενους ενδυσης στις πολεις και επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσου και Λαρνακας όπως προσελθουν αυριο (σημερα) Τρίτη 12.5.87 στους τοπους της δουλειας τους όπου θ' αποφασισουν με μυστική ψηφοφορία για την προταση του υπουργού και την συνεχιση ή μη της απεργίας.

3. Η ηγεσία των Συντεχνιών Ενδυσης, όπως και η ηγεσία της ΠΕΟ και της ΣΕΚ, πιστευουν οτι η προταση του υπουργού Εργασίας αποτελεί ικανοποιητική υπο τις περιστάσεις λύση. Γι' αυτο και συμβουλευουν τους εργαζομενους να την αποδεχτουν και να ψηφισουν υπερ της λήξης της απεργίας. ("Χαράυνη" 12/5/87)

Φυσικά μέσα σε τέτοιο κλίμα πιεσεων και απομονωσης του καθε εργοστασιου οι εργαζομενοι "ψηφισαν" (65% υπερ, 35% κατα, παρολο που δεν δημοσιευτηκαν αναλυτικά αποτελέσματα κατα εργοστασιο, και πολλοι εργαζομενοι ανησυχουσαν οτι ίσως πλαστογραφήθηκαν τα αποτελέσματα!) να σταματηση η απεργία. Επίσης η εφημερίδα "Σοσιαλιστική Εκφραση" του Μαν (αρ. 168) γράφει οτι:

"οι συντεχνιακοι υπολογισαν σαν θετικες τις ψηφους όλων των εργατων που ήδη δουλευαν επειδη οι εργοδοτες τους υπογραψαν συμβαση. Ακομα θεωρησαν θετικες τις ψηφους των εργατων που ψηφισαν ΟΧΙ οταν λιγο αργοτερα δεκτηκαν να πιασουν δουλεια αφού οι συντεχνιακοι ηγетες και οι εργοδοτες τους υποσχεθηκαν σωστα αναδρομικά".

Οι πιο χαμηλά αμοιβομενες εργατριες κερδισαν τελικα μετα απο μιας εβδομαδας απεργια σαν προσθετη αυξηση στις Λ 0.60 που εδιναν απο την αρχη οι εργοδοτες αλλες Λ 0.25 και μαλιστα οχι αναδρομικα απο την αρχη του χρονου οπως τις Λ 0.60 αλλα απο την αρχη του Μην! Οσο και αν αυξανονται με την ΑΤΑ δεν παυουν να ειναι ψιχουλα, ιδιως αν παρουμε υποψη το γεγονος οτι αυτη τη φορα οι εργοδοτες εχοντας παρει μετα απο καιρο αρκετες παραγγελιες ηταν πραγματι στριμωγμενοι.

Εναντια στην αποδοχη των προτασεων του Υπουργειου σταθηκε μονο μια αριστερη οργανωση, η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ" που εκδιδει την εφημεριδα "Σοσιαλιστικη Εκφραση", η οποια απο την αρχη υποστηριξε την απεργια κερδιζοντας ετσι το μισος της ηγεσιας των συντεχνιων.

Αντιθετα, παρα την φασαρια που εγινε σε σχεση με την ΔΕΟΚ, η υποστηριξη της προς τους απεργους ηταν τελειως δημαγωγικη και σε προεκλογικη βαση. Το ποσο ενδιαφερεται για τα συμφεροντα των εργατων η ΔΕΟΚ και η ΕΔΕΚ φαινεται απο το οτι το κομμα υποστηριζει το 3% για την αμυνα και τον Παπανδρεου που δεν εχει τιποτα να ζηλεψει απο την θατσερ σε αντεργατικη πολιτικη. Απο την αρχη της διασπαστικης εμφανισης της, η ΔΕΟΚ το μονο για το οποιο ενδιαφερθηκε πραγματικα ηταν να πετυχει την αναγνωριση της.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΝΟΥΜΕ

ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ

Γενικα οι εργοδοτες τα τελευταια χρονια (και το κρατος σαν εργοδοτης) εχουν περασει σε μια περιοδο επιθεσης, προσπαθωντας και καταφερνοντας οχι μονο να μην παραχωρουν αιτηματα αλλα να προβαλουν και αναιτηματα και μαλιστα προκλητικα ακομα και για τους συντεχνιακους ηγετες, οταν αρνουμενοι να παρακαθησουν σε διαπραγματευσεις, οπως πολυ προσφατα στις τραπεζες και αλλου, τους αμφισβητουν τον ρολο τους. Αν σε περιόδους "πληρους απασχολησης" οι εργοδοτες χρειαζονται τους συντεχνιακους ηγετες για να ελεγχουν τις "υπερβολικες απαιτησεις" των εργαζομενων, οταν εμφανιστηκε μια σχετικη ανεργια υπολογισαν οτι μπορούν να τα βγαλουν περα μονοι τους, οχι πια με την πειθω αλλα απειλωντας.

Η επιθεση αρχισε απο το 1980 ακομα, με την δημιουργια και διαδοση του μυθου για τους "προνομιουχους" δημοσιους και ημικρατικους, που ειχε σαν αποτελεσμα οχι μονο την καθηλωση των μισθων τους και την ελαττωση των μισθων προσληψης, αλλα και διασπαση που δημιουργηθηκε μεσα στην εργατικη ταξη, οταν οι δημοσιοι εγιναν ο νεος "ταξικος εχθρος". Ακολουθησε το 1984, με την καθιερωση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα". Ηταν η πρωτη φορα μετα το '74 (με την καταργηση της ΑΤΑ και τις "εθελοντικες" μειωσεις μισθων κατα 20%) που το "Κυπριακο" δεν χρησιμοποιουνταν πια μονο σαν δικαιολογια για να μη ζηταν πολλα οι εργαζομενοι, αλλα και για να βαλει κατευθειαν το χερι στην τσεπη των εργαζομενων το κρατος. Τελος, αναλογα με την περιοδο, ερχονταν και εφευγαν οι απειλες εναντια στην ΑΤΑ, που μερικες φαινεται οτι ισως εγιναν στα σιωπηλα πραγματικοτητα, με διαφορες αλλαγες του δεικτη.

Η κατάσταση όμως ειδικά στη βιομηχανία ενδυσσης είχε και ένα άλλο πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό τους τελευταίους μήνες. Όταν ξεκίνησε η απεργία είχαν ανοίχτει πολλές πιστώσεις και παραγγελιές άμεσα μετά την προηγούμενη κρίση στην βιομηχανία ενδυσσης που προκάλεσε το 1985 η άρνηση της Λίβυας (στην οποία πήγαινε ο κύριος ογκος των εξαγωγών της βιομηχανίας) να αποπληρώσει τα χρέη της και να βάλει άλλες παραγγελιές. Γενικά ήταν περίοδος ανακαμψής:

"Τα κυριότερα χαρακτηριστικά των εξελίξεων κατά τους πρώτους μήνες του 1987 ήταν η εμφάνιση τάσεων ανακαμψής των εγχώρια παραγομένων αγαθών... και γενικότερα η παραπέρα σημαντική διεύρυνση των εξαγωγών...

... η πτωτική τάση των εξαγωγών φαίνεται ότι αντιστραφθηκε κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1986. Κατά τους μήνες Ιανουάριο Φεβρουάριο 1987 υπολογίζεται ότι οι εγχώριες εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 17.5%... Η βελτίωση των εξαγωγών οφείλεται στην ανακαμψη της εξωτερικής ζήτησης για βιομηχανικά προϊόντα, κυρίως για είδη ενδυσσης" Χαραυγή 7/5/87 σελ. 5.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΣΗ

Όλα αυτά ήταν πολύ καλά νέα για τους εργατες που θα μπορούσαν να πιεσουν πολύ πιο αποτελεσματικά τους βιομηχανους, και δεν φοβοντουσαν για την ώρα την ανεργία. Ο συνδιασμος μιας ανακαμψής που ακολουθεί άμεσα μετά από μια περίοδο κρίσης, χτυπηματος των εργατων και ανεργίας μπορεί να γίνει εκρηκτικός:

"... Εδώ παρατηρούμε μια επιδείνωση στην διάρκεια δωδεκα, δεκατριών ή δεκατεσσάρων μηνών. Πως εκφράζεται αυτή η επιδείνωση; Σήμερα υπάρχουν, για παράδειγμα, χίλιοι εργατες, την επόμενη μερα υπάρχουν 999 ή 998 ή 997, και αυτή η επιδείνωση συνεχίζεται συστηματικά για 15 μήνες.

Ο 996ος εργατης λέει στον εαυτο του: 'Άυριο θαρθεί η σειρά μου.' Από τότε που άρχισε η επιδείνωση, ένας αριθμος από εργατες έχουν απολυθεί από το εργοστάσιο. Στους εργατες επικρατεί ένα αίσθημα πλήρους αβεβαιότητας. Ο καπιταλιστης δεν εξαρτάται από αυτούς, ενώ αυτοί βρίσκονται τελείως στο έλεος του. Αυτό το αίσθημα καταπτώσης πραγματι επικράτησε σε πλατιους κύκλους εργατων. Τώρα ας υποθεσουμε αντίθετα ότι ένας ακόμα εργατης προστεθηκε στο εργοστάσιο. Υπάρχουν τώρα 1,001 εργατες, μετά υπάρχουν 1,002 εργατες, και ούτω καθεξής. Από στατιστική άποψη αυτή είναι μια σημαντική αύξηση. Από την άποψη του πως αισθανονται οι εργατες έχει τεραστία σημασία. Αρχικά είναι 1,000. Μετά υπάρχουν 1,001, και μετά 1,002, και ούτω καθεξής. Αυτό σημαίνει ότι το εργοστάσιο πάει καλά και ο εργατης αρχίζει να νοιώθει το έδαφος πιο σταθερο κάτω από τα πόδια του." (Λ. Τροτσκι, "ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" αγγλική έκδοση, τόμος 2, σελ. 68)

Κατι παρόμοιο συνέβαινε το '85-86 στην βιομηχανία ενδυσσης. Οι απολύσεις έρχονταν απάνωτες, εργοστάσια έκλειναν, πολλές εργατριες αναγκαστηκαν να δουλευουν με το κομμάτι στα σπίτια τους. Όποια εργοστάσια έμειναν ανοικτά είχαν κάθε ευκαιρία να αυξήσουν την "παραγωγικότητα" και την πειθαρχία, που έτσι και αλλιώς είναι παροιμιώδεις στην βιομηχανία αυτή. Μπορούμε να συνοψίσουμε έτσι το περασμά από την κρίση στην ανακαμψη:

"... Η κρίση ήταν μια περίοδος ελπίδων που διαψεύσθηκαν και οργής, συχνά ανημπορής οργής. Καθώς ξετυλιγεται η ανακαμψη θα δώσει μια διέξοδο για να μεταφραστούν σε δράση αυτά τα αισθήματα" (Λ. Τροτσκι, "Πλημυρίδα" από το βιβλίο "ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ" αγγλική έκδοση, τόμος 2, σελ. 82.)

Κοιταζοντας εκ των υστερων τα πραγματα, ετσι και εγινε, χωρις αυτο να σημαινει βεβαια οτι πταν αναποφευκτο να γινει ετσι.

ΟΙ ΗΓΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ

Περναμε μια εντονα προεκλογικη περιοδο και το ΑΚΕΛ μετα την νττα του '85 προσπαθει να κανει οτι μπορει για να μην χασει αλλους ψηφοφορους, ελπίζοντας μαλιστα να ξανακερδισει ενα μερος απο τα χαμενα. Ετσι εμφανιζεται σαν υπερμαχος της "αλλαγης" ξαναγυριζοντας στις εθνικιστικες "αντικατοχικες πορειες", κανει εκστρατειες για δημοψηφισμα εναντια στην ΕΟΚ, και γενικα παρουσιάζεται πολυ αντιπολιτευτικο σε αλλα οικονομικα και συνδικαλιστικα θεματα. Μεσα σε αυτο το κλιμα, η ΠΕΟ ξεχασε ακομα και την πολυχρονη εχθρα της εναντιον των "προνομιουχων" δημοσιων και ημικρατικων υπαλληλων.

Φυσικα η ΣΕΚ δεν μπορει να μεινει εξω απο αυτο το παιχνιδι, και αρκετες φορες υποχρεωνεται απο την πιεση της βασης και απο τον φοβο μη χασει μελη σε αλλες συντεχνιες να δειχνει μαχητικη. Είναι χαρακτηριστικο οτι ακομα και μελη του ΑΚΕΛ παραπονιονταν μετα τις τελευταιες εκλογες οτι συχνα η ΣΕΚ εμφανιζεται σαν πιο αριστερη απο την ΠΕΟ.

Σε μια τετοια λοιπον περιοδο, οι επιθεσεις του ΟΕΒ παρνουν μια αλλη διασταση απο οτι σε αλλες εποχες.

και η "οικονομια του τοπου"

Αν ομως υπηρχαν πολλοι παραγοντες που εκαναν την συντεχνιακη ηγεσια να θελει να εμφανιζεται μαχητικη, υπηρχε και ενας πολυ σπουδαιοτερος και χειροπιαστος παραγοντας που καθοριζε την σταση τους.

Η βιομηχανια ενδυσης είναι ο κατ'εξοχην εξαγωγικος τομεας με τα 23% του συνολικου αριθμου των εξαγω-

γων, και που την κανει το "καμαρι" της Κυπριακης βιομηχανιας και γενικότερα της "οικονομιας του τοπου", που είναι πολυ αγαπητη στους συντεχνιακους ηγετες, οπως αμετρητες φορες και απο πολυ παλια εχουν διακυρηξει:

"Η ΠΕΟ θα καθορισει την πολιτικη της για το μελλον μακραν καθε ανευθυνότητας και δημαγωγιας, και με γνωμονα τα συμφεροντα της εργατικης ταξης... και κατα τροπο που να εξασφαλιζεται η ικανοποιητικη αναπτυξη της οικονομιας, ουτως ωστε να ενισχυεται το οικονομικο υποβαθρο του πολιτικου μας αγωνα" (18ο συνεδριο ΠΕΟ, 1979 σελ. 49)

"Καλουμεν την κυβερνηση οπως προχωρηση προγραμματισμενα μαζι με τους εργοδοτες και τους εργατες στην ληψη μετρων για οικονομικη σταθεροτητα και περισυλλογη. Καλουμε τα μελη μας και ολους τους εργαζομενους να μοχθησουν για αυξηση της παραγωγικότητας, και εξυψωση της οικονομιας μας." (Απο την Εισηγητικη ομιλια του Γενικου Γραμματεια στο Παγκυπριο Συνεδριο της ΣΕΚ-ΕΠΟΕΤ - 12/4/81).

Ετσι είναι σιγουρο οτι οι ηγεσιες των συντεχνιων οταν ξεκινουσαν αυτη την απεργια ηθελαν βεβαια να ανεβασουν το κυρος τους και στους εργοδοτες και στους εργαζομενους, αλλα δεν επιθυμουσαν καθολου να κτυπησουν συγχρονως και τις εξαγωγες που μολις ειχαν αρχισει να παρνουν πανω τους, ουτε και να κλονισουν την "οικονομια του τοπου". Ο τροπος με τον οποιο ηρθαν σε ανοικτη συγκρουση με τους ιδιους τους εργαζομενους, και ο τροπος που εσπασαν την απεργια που τους αφησε εκτεθειμενους σε ενα σημαντικο αριθμο εργαζομενων σαν απεργοσπαστες μαρτυρει το ποσο μεγαλη θα πταν η ζημια απο την συνεχιση της απεργιας. Είναι χαρακτηριστικος ο τροπος που παρουσιασε ο αστικος τυπος το προβλημα:

"Σε ποιο αβυσσαλεο βαραθρο συρονται οι μεχρι σημερα καλα και ικανοποιητικα συντηρουμενες ομαλες βιομηχανικες σχεσεις;...σε ποιο βαθμο ναρκοθετουμε την οικονομια του τοπου μας- βασικο στηριγμα, οπως εχουμε εθισθει να λεμε- του αντικατοχικου, απελευθερωτικου μας αγωνα;"
εφημεριδα φιλελευθερος 6/5/87

Και οπως ειδαμε ηταν ενα θεμα στο οποιο οι ηγεσιες των συντεχνιων απο καιρο ειχαν ξεκαθαρισει την θεση τους: Ολα για την "οικονομια του τοπου μας" και τον "απελευθερωτικο μας αγωνα"

Ο ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ

Πρεπει λοιπον να δουμε την απεργια στην βιομηχανια ενδυσης και τον τροπο που εδρασαν οι εργοδοτες, οι ηγεσιες των συντεχνιων και οι εργαζομενοι παιρνοντας υποψη ολα τα πιο πανω: οτι ηταν προεκλογικη περιοδος, οτι η βιομηχανια ενδυσης μπηκε σε ανακαμψη μετα απο κριση (κατι που ενω μπορουσε να δωσει διεξοδο στην συσσωρευμενη αγανακτηση των εργαζομενων αντιθετα στη συντεχνιακη ηγεςια προκαλουσε ανησυχια μηπως χαλασει αυτη η ανακαμψη), και τελος την γενικη διαθεση της εργοδοσιας οχι μονο να επιτεθει στους εργαζομενους αλλα και να αμφισβητησει το ρολο των "κοινωνικων εταιρων" τους, των συντεχνιακων ηγετων.

Ετσι ξεκινησε η απεργια και ηπρε διαστασεις η αντιπαραθεση. Αλλα κανεις δεν φανταζοταν οτι θα μπορουσε να παρει τετοια δυναμικη απο τους ιδιους τους εργαζομενους ωστε να κινδυνεψουν να χασουν τον ελεγχο οι ηγεσιες των συντεχνιων.

ΣΑΝ ΜΙΑ ΑΣΤΡΑΠΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΝΥΧΤΑ

Σιγουρα δεν ηταν μια απεργια "σαν τις αλλες". Ειναι η πρωτη φορα που γινονται στη Νοτια Κυπρο μετα το '74 απεργιες και μπουκοταζ συμπαραστασης. Ειναι η πρωτη φορα που οχι μονο αμφισβητηθηκε η αποφαση της ηγεσιας των συντεχνιων αλλα οι εργαζομενοι, απλες γυναικες εργατριες, αντεδρασαν με τελειως απροσδοκτο τροπο - μαζικη συμμετοχη, ενθουσιασμος και φωνες, φασαρια μεσα στην Γ.Σ., και αρνηση να αφησουν τους συντεχνιακους ηγετες να τους ενημερωσουν καν. Ειναι τελος η πρωτη φορα που φανηκε τοσο καθαρα και σε τοσο πολυ κοσμο ο απεργιοσπαστικος ρολος της ηγεσιας των συντεχνιων.

Αν το τελικο αποτελεσμα ηταν μια ηττα, υπαρχουν ωστοσο δυο οφεις στα περισσοτερα γεγονοτα. Αυτη η απεργια ηταν σαν μια αστραπη στο σκοταδι που φωτισε ξαφνικα εντονα το πραγματικο τοπιο. Σαν αστραπη εσβησε γρηγορα και ξαφνικα αλλα οχι πρωτου προλαβει να δειξει που στεκονται ολοι, εργαζομενοι, συντεχνιακη ηγεςια, πολιτικα κομματα, αστυνομια, κυβερνηση, εργοδοτες, και ολα τα μαζικα μεσα ενημερωσης:

"Ποια ειναι η σχεση... των πολιτικων γεγονοτων με τα πολιτικα συνθηματα; της πολιτικης πραγματικοτητας με την πολιτικη ιδεολογια;... η μεγαλη προοδευτικη σημασια ολων των κρισεων, ακομη και των πιο σοβαρων, των πιο δυσκολων και των πιο οδυνηρων, συνισταται αναμεσα στ' αλλα, ακριβως στο οτι με θαυμαστη ταχυτητα, δυναμη και σαφηνεια, ξεσκεπαζουν και σαρωνουν τα σαθρα - εστω και καλοπροαιρετα - λογια, τους σαθρους - εστω και αν εγιναν ξεκινωντας απο τις καλυτερες προθεσεις - θεσμους" Λενιν Απαντα τομ. 27 σελ. 85

Η απεργια δεν μπορει σιγουρα να χαρακτηριστεί σαν μια απο τις "πιο σοβαρες δυσκολες και πιο οδυνη-

ρες" κρίσεις, και όμως ξεσκεπασε αρκετά λογία και θεσμούς, κάτι που το καταλαβαν και το εκφρασαν πρώτοι απ' όλους οι ίδιοι οι αστοί:

"Η πρόσφατη απεργία στην Βιομηχανία ενδυσσης πρέπει να υπηρξε αρκετά διδακτική..."

Στα τελευταία χρόνια, η Κύπρος περηφανευόταν για τις καλές της βιομηχανικές και εργατικές σχέσεις. Η φιλοσοφία της Τριμερους Συνεργασίας των Κοινωνικών Εταιριών (Κυβέρνησης, εργοδοτών και εργαζομένων) αποτελούσε πρότυπο και παράδειγμα για πολλές χώρες. Και οι τρεις πλευρές ήταν ευτυχείς και περηφάνες για τη συμβολή τους στην αγαθή και αποδοτική αυτή συνεργασία...

Τελευταία όμως, το κλίμα αυτό της υφέσεως άρχισε να διαταράσσεται..." Εφημερίδα "Οικονομική" 16/5/87.

Η "Τριμερης Συνεργασία" ήταν μόνο ένας από τους θεσμούς που ξεσκεπαστήκαν από την Γ.Σ. των εργατριών ενδυσσης, η οποία ξαφνικά αποκαλύψε ότι εκτός από τους τρεις "Κοινωνικούς συνεταιρούς" (τους εργοδότες, την κυβέρνηση και την συντεχνιακή ηγεσία) υπήρχε και κάποιος τέταρτος ενδιαφερομένος:

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ - ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ

Το πρώτο που έδειξε η απεργία ήταν ότι η εργατική τάξη μπορεί ξαφνικά και εκεί που δεν το περιμένει κανείς να βγει στο προσκήνιο από την απραξία, και να δράσει ανεξαρτήτως. Έδειξε ότι δεν είναι καταδικασμένα να μένει απαθής θεατής ή να δρά μόνο υπακουόντας όπως οι στρατιώτες στις εντολές των αξιωματικών και των στρατηγών. Έδειξε ότι αυτές τις εντολές που στρέφονται εναντίον της δεν είναι καταδικασμένα να τις αποδεχεται μοιρολατρικά παντού και πάντα.

Και αυτό το έκανε το πιο χαμηλό και βασανισμένο ίσως κομμάτι της, όχι μόνο από οικονομική άποψη, αλλά και κοινωνική και πολιτική. Αυτές οι γυναίκες εργατρίες τα καταφέρνουν σχεδόν μόνες τους να περιφρουρήσουν την απεργία, να βγάλουν αλλά εργοστάσια έξω, να αντισταθούν στις "μεσολαβητικές" προτάσεις ενός υπουργού και να απηφίσουν τους "υπευθύνους" και "εγκυρούς" ηγέτες των συντεχνιών τους.

Η εργατική τάξη λοιπόν μπορεί ξαφνικά και χωρίς προειδοποίηση να γίνει ο πρωταγωνιστής. Δεν το κάνει βεβαίως αυτό στα καλά καθούμενα, έχουν σημασία οι συνθήκες και οι περιστάσεις, αλλά ούτε ο σοφότερος και ικανότερος πολιτικός, αστός ή αριστέρος, δεν μπορεί να προβλέψει με σιγουριά αν θα το κάνει ή όχι την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή.

Αυτό βεβαίως δεν είναι τίποτα το καινούργιο, υπάρχουν πολλά προηγούμενα στην ιστορία που όμως είτε δεν έγιναν παρομοία στην Κύπρο είτε έχουν ξεχαστεί. Ένα χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα που κανείς δεν το περίμενε ήταν η μεγάλη κινητοποίηση των φοιτητών και η ακόμα μεγαλύτερη απεργία των Γαλλών εργαζομένων τον περίφημο Μάη του 1968, μέσα σε περίοδο γενικής καπιταλιστικής ανοόδου.

Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ - ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΟΜΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ

Το δεύτερο που φάνηκε καθαρά ήταν η απεργοσπαστική συμπεριφορά της συντεχνιακής γραφειοκρατίας.

Και πρώτα, τι εννοούμε και γιατί χρησιμοποιούμε την έκφραση συντεχνιακή γραφειοκρατία; Δεν εννοούμε τον κάθε εμμισθό ή τον κάθε συνδικαλιστή που έχει κάποια θέση στον μηχανισμό των συντεχνιών αλλά την σχετικά μικρή εκείνη κατηγορία ανθρώπων που έχουν εδραιωθεί μέσα στον μηχανισμό της συντεχνίας, και έχουν θέσεις κλειδιά από τις οποίες παίρνουν λιγότερο αυθαίρετα όλες τις αποφάσεις που αφορούν την

λειτουργία και την πολιτική της συντεχνίας. Αυτούς που εξαιτίας της θέσης τους και του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των συντεχνιών έχουν την δυνατότητα να ελεγχουν όλον τον μηχανισμό.

Έχει μεγάλη σημασία να μην μενουμε στον όρο "ηγέσια των συντεχνιών" και έτσι να μη βλέπουμε ότι αυτή η ηγεσία είναι πια και μια γραφειοκρατία. Ένα κοινωνικό στρώμα δηλαδή με τα δικά του ξεχωριστά χαρακτηριστικά, θέση στην κοινωνία, επιδιώξεις και συμφέροντα, που επιπλέον όχι μόνο δεν είναι πια ο εκτελεστής των αποφάσεων της βάσης, των απλών μελών της συντεχνίας, αλλά ούτε είναι και ο συνεπής καθοδηγητής της στην ταξική πάλη, δηλαδή μια ηγεσία που βοηθάει στην συνειδητοποίηση και την δραστηριοποίηση της εργατικής Ταξής.

Μια όχι γραφειοκρατικοποιημένη "ηγέσια" των συντεχνιών δηλαδή ένα πιο πρωτοπορο και ενεργό κομμάτι από αυτούς τους ίδιους τους εργαζομένους μαζί με άτομα από άλλα κοινωνικά στρώματα που όμως ταυτίζονται με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης θα μπορούσε να ήταν καλή ή κακή, ικανή ή ανίκανη, τιμια ή πουλημένη. Σε κάθε περίπτωση, θα μπορούσε να αλλάξει από τους εργατές, ή να πεισθεί να αλλάξει τακτική, μια και θάταν η "ηγέσια τους".

Κατι τέτοιο όμως δεν μπορεί να γίνει έτσι ευκόλα με την γραφειοκρατία που έχει ξεφύγει σε μεγάλο βαθμό από τον έλεγχο των απλών μελών. Το ότι συνεχίζει να εκλεγεται δεν σημαίνει ότι μπορεί να ελεγχθεί ή να αλλάξει ευκόλα. Όλοι όσοι έχουν ζήσει την λειτουργία των σημερινών συντεχνιών ξέρουν ποσο έλεγχο έχει η γραφειοκρατία πάνω στην ίδια την εκλογική διαδικασία και ποσο μικρή δυνατότητα αφήνουν να εμφανιστεί μια αντιπολίτευση, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που παίζουν μεγάλο ρόλο οι εμμισθοί.

Έτσι παρόλο που η εργατική τάξη δημιούργησε τις συντεχνίες, και μαζί με αυτές την ηγεσία τους, αυτή η

ηγέσια με τον καιρό και εξαιτίας των συνθηκών (εθνική ενότητα μπροστά στον "εξωτερικό" εχθρό, ταξική συνεργασία μέσα σε καλές οικονομικές συνθήκες) μετατράπηκε σε γραφειοκρατία, που βρέθηκε έξω και πάνω από την εργατική τάξη. Όχι βεβαίως ανεξάρτητη από την εργατική τάξη αλλά σίγουρα υποκινούμενη από πολύ διαφορετικά συμφέροντα και κοινωνικές πιέσεις από αυτές που δέχονται οι εργατές που υποτίθεται ότι εκπροσωπούν.

πως οι συνδικαλιστές γίνονται γραφειοκράτες

Αν θελήσουμε να κρίνουμε τους συντεχνιακούς ηγέτες από το τι ισχυρίζονται ή εστω από το πως ξεκίνησαν την καριέρα τους, από τις ιδέες τους, την συνείδηση που έχουν ή είχαν για τον εαυτό τους, τότε θα πεσουμε σίγουρα έξω. Όπως το είπε επιγραμματικά ο Μαρξ:

"Το τι είναι οι άνθρωποι δεν καθορίζεται από τη συνείδηση τους, αλλά, αντιστρόφα το κοινωνικό τους είναι καθορίζει τη συνείδηση τους." (εισαγωγή στην "Κριτική της Πολιτικής Οικονομίας")

Ή ακόμη:

"Το ζήτημα δεν είναι ποιο στόχο οραματίζεται για την ώρα ο ένας ή ο άλλος προλεταριος, ή ακόμα και ολοκληρω το προλεταριο. Το ζήτημα είναι τι είναι το προλεταριο και ποιο δρομο θα αναγκαστεί ιστορικά να πάρει σύμφωνα με την δικία του φύση" (Μαρξ, Η Αγία Οικογενεία)

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο δεν έχει σημασία τι νομίζουν οι ίδιοι οι γραφειοκράτες για τον εαυτό τους, ούτε τι νομίζουν οι εργαζόμενοι ή οι κεφαλαιοκράτες γι' αυτούς. Σημασία έχει πραγματι τι είναι η συντεχνιακή γραφειοκρατία, ποια είναι η φύση της και τι αναγκαζεται να κάνει. Για να καταλάβουμε την συμπεριφορά-τους πρέπει να εξετάσουμε όχι το τι ισχυρίζονται οι ίδιοι ούτε το τι νομίζει ο κοσμος γι'

αυτους, αλλα τι σημαινει να ειναι κανεις συντεχνιακος ηγετης σημερα.

Οι συντεχνιακοι ηγετες βρισκονται απο οικονομικη και κοινωνικη αποψη σε πολυ διαφορετικη θεση απο τα απλα μελη της συντεχνιας, τα οποια υποτιθεται οτι εκπροσωπουν. Οταν ειναι εμμισθοι εχουν συνθως μεγαλυτερο μισθο ή τουλαχιστον αλλα ωφεληματα (ταξιδια, δειπνα, δωρα, γνωριμιες κλπ), ευκολοτερη δουλεια και ανωτερη κοινωνικη θεση απο τα μελη.

Οταν δεν ειναι εμμισθοι, οπως στις συντεχνιες των κρατικων των ηρικρατικων και των τραπεζικων, ειναι κοινο μυστικο οτι οποιος ανεβαινει ψηλα μεσα στη συντεχνια, ανεβαινει μετα και επαγγελματικα. Ακομα, υπαρχουν ενα σωρο "μικροεκδουλευσεις" και "καλοπιασματα" (οπως μια θεση για τον συγγενη και αλλα παρομοια), απο τα οποια ωφελουνται συχνα. Υπαρχει επισης και γι' αυτους η αιγλη το κυρος και η κοινωνικη προβολη που περιβαλλει ολους τους "υπευθυνους συνδικαλιστες ηγετες" στην υπολοιπη κοινωνικη ζωη τους.

Ολα αυτα ισοδυναμουν με μια καθημερινη δωροδοκια των συντεχνιακων ηγετων οχι μονο απο την διευθυνση αλλα και απο τον υπολοιπο κρατικο μηχανισμο, τις μεγαλες εφημεριδες, τα πολιτικα κομματα και ολους τους υπολοιπους μηχανισμους που στηριζουν την εκμεταλλευτικη μας κοινωνια, που τους δινονται για να διατηρουν την "κοινωνικη γαληνη" και τις "καλες βιομηχανικες σχεσεις". Ετσι οχι μονο ειναι αλλα αισθανονται και οι ιδιοι ανωτεροι απο τους εργατες και υπαλληλους που εκπροσωπουν.

Φυσικα δεν εχει ιδιαιτερη σημασια αν ξεκινησαν απο απλοι εργατες ή υπαλληλοι, τωρα πια ειναι κατι το διαφορετικο. Ακομα και αυτοι που εχουν μικρη θεση μεσα στον συντεχνιακο μηχανισμο πιεζονται και ελεγχονται παραπανω απο την οργανωμενη συντεχνιακη γραφειοκρατια παρα απο τα εξατομικοποιημενα απλα μελη, γιατι

σε τελευταια αναλυση η εξελιξη τους και οι προσδοκιες τους εξαρτωνται κυριως απο την ηγετικη γραφειοκρατια. Εξαλλου ουτε κανενας απο αυτους εχει να αντιμετωπισει ουτε την καρτα που χτυπανε οι εργατριες στην ενδυση ακομα και για να πανε στην τουαλετα, ουτε το βρισιδι και την καθημερινη αβεβαιοτητα για την διατηρηση της δουλειας τους, ουτε την μηχανικη και απανθρωπη φυση της εργασιας τους.

μεσαζοντες

Για τους εργατες, ο ταξικος αγωνας εχει σημασια επειδη μεσα απο αυτον μπορουν να καλυτερωσουν την ζωη τους, αρα εχει σημασια οταν κερδιζουν εκεινους τους αγωνες απο τους οποιους εξαρτωνται ζωτικα θεματα, οχι μονο ο μισθος αλλα και οι συνθηκες δουλειας, δηλαδη το πως περνουν το μεγαλυτερο μερος της ζωης τους.

Αντιθετα για τους γραφειοκρατες, αυτο που τους δινει αξια και κοινωνικη υποσταση, οπως το αντιλαμβανεται η συντριπτικη πλειοψηφια των συντεχνιακων, ειναι ο ρολος του μεσαζοντα και του διαπραγματευτη αναμεσα στην εργατικη ταξη και τους εργοδοτες. Αρα για αυτους δεν ειναι τοσο η νικη ή το τι θα κερδιθει που εχει σημασια, αλλα να παιζουν αυτοι τον πρωτο ρολο στις σχεσεις αναμεσα σε εργατες και εργοδοτες, και οι αγωνες να μην ειναι τοσο σκληροι ωστε να απειληθει πολυ η ψυχια τους.

Ακομα ολοι οι ανωτεροι συντεχνιακοι ηγετες λειτουργουν και καλοπερνουν μεσα στο υπαρχον συστημα, και θα λειτουργουν επιτυχημενα (γι' αυτους), μονο αν το συστημα το ιδιο λειτουργει επιτυχημενα και υπαρχει οικονομικη και κοινωνικη "σταθεροτητα". Αν τα αιτηματα των εργατων απειλουν τις αναγκες της "εθνικης οικονομιας" (δηλαδη του ελληνοκυπριακου καπιταλισμου) και την κοινωνικη "ομαλοτητα", τοτε πρωτα θα φροντισουν γι' αυτες τις αναγκες θυσιαζοντας τις αναγκες των εργατων. Ετσι φροντιζουν να παρουσιαζουν τις αναγκες των ελληνοκυπριων αστων (που συμφωνουν σε ενα

βαθμο με τα δικα τους συμφεροντα) σαν λιγο-πολυ ιδιες με τα συμφεροντα των εργατων, καλυπτοντας τις με τον γενικο ορο "οικονομια του τοπου":

"...αν θελουμε να κρατησουμε αυτο που εχουμε κερδισει και να το βελτιωσουμε, η οικονομια του τοπου πρεπει οχι μονο να διατηρησει τη σταθεροτητα της αλλα και να συνεχισει σταθερα την αναπτυξη της.

Αν θελουμε λοιπον να προωθησουμε πιο περα τους στρατηγικους μας στοχους, δηλαδη να βελτιωσουμε περισσοτερο το βιοτικο μας επιπεδο, να κανουμε δικαιοτερη την κατανομη του εθνικου εισοδηματος, να βελτιωσουμε την απασχοληση, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΤΑΘΕΡΗ ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

... σε κεινους που επιδιωκουν βελτιωση του βιοτικου επιπεδου παραμελωντας και αγνοοντας την προοδο και την αναπτυξη της οικονομιας εμεις λεμεν οτι επιδιωκουν απραγματοποιητους στοχους" (ομιλια Ζιαρτιδη Εργατικο Βημα 21-11-79.)

Πολυ χαρακτηριστικο οτι τους ενδιαφερει πρωτα απο ολα ο ρολος τους σαν μεσαζοντες και διαπραγματευτες ειναι οτι κρατουν την πιο σκληρη σταση οταν προκειται για θεματα αναγνωρισης της συντεχνιας η αρνησης της εργοδοσιας να διαπραγματευτει μαζι τους η καποιας προκλητικης αθετησης υποσχεσης της εργοδοσιας, δηλαδη στις περιπτωσης εκεινες οπου κινδυνευει η θιγεται το κυρος τους η η ιδια η υπαρξη τους - Κατι παρομοιο οπως θα δουμε συνεβηκε σε ενα βαθμο και στην απεργια της ενδυσης.

Ακομα, όσο μεγαλυτερη πρωτοβουλια και ανεξαρτητη δραση εχουν τα μελη, τόσο μειωνεται η δικια τους σημασια, αξια και σπουδαιότητα, τόσο φευγουν απο το προσκηνιο. Ακομα και για τα πιο σημαντα θεματα η και σε θεματα που συμφωνουν και οι ιδιοι βλεπουν με

καχυποψια και ανησυχια οποιαδηποτε πρωτοβουλια της βασης - οπως την κυκλοφορια ενος φυλλαδιου, το μαζεμα υπογραφων η την οργανωση συμπαραστασης σε καποιο κλαδο που απεργει. Αντιθετα τους αρεσει να εμφανιζουν σαν αγωνες τις "σκληρες διαπραγματευσεις" τους με τους εργοδοτες η την κυβερνηση.

οι δυο ψυχες της γραφειοκρατιας

Αν ομως εχει καταφερει η γραφειοκρατια να ξεφυγει απο τον ελεγχο της εργατικης ταξης, δεν μπορει κιολας να υπαρξει ανεξαρτητα απο αυτη. Εξαρταται απο τους εργαζομενους που ειναι κατα καποιο τροπο η "πελατια" της και μονο με την αναγνωριση η εστω την ανοχη τους μπορει να υπαρχει και να εχει αυτη τη θεση. Δεν μπορει να υπαρξει ουτε χωρις την εργατικη ταξη αλλα ουτε και φανερα εναντια της. Αντιθετα ειναι υποχρεωμενη οχι μονο να εμφανιζεται σαν κομματι της αλλα και σαν υπερασπιστης των συμφεροντων της.

Σε συνθηκες "καλων βιομηχανικων σχεσεων" και στις "ομαλες περιόδους" του καπιταλισμου τα προνομια της γραφειοκρατιας διατηρουνται χωρις να ερχονται σε συγκρουση με τα μελη των συντεχνιων, και αυτη η αντιφαση μεταξυ των συμφεροντων της γραφειοκρατιας και των συμφεροντων της εργατικης ταξης "κρυβεται". Σε τετοιες περιόδους η ιδια η εργατικη ταξη (τουλαχιστον τα πιο βολεμενα τμηματα της) οχι μονο ανεχεται αλλα και συμφωνει με την γραφειοκρατια για "σταθερη προοδο της οικονομιας του τοπου", "αυξησεις συμφωνα με την παραγωγικοτητα" κλπ. Ακομη και τα πιο μαχητικα τμηματα δεν ειναι καθολου δυσκολο για την γραφειοκρατια να τα πεισει στηριγμενη πανω σε καποια λιγα που μπορει να προσφερει ο καπιταλισμος στις περιόδους αυτες.

Η αντιθεση συμφεροντων βγαινει στην επιφανεια στις ανωμαλες περιόδους, οπου ενω η ταξικη συνεργασια χανει καθε νοημα για τους εργατες οταν γινεται φανερο οτι οι "θυσιες" που τους ζητουν δεν εχουν αντικρυσμα,

για τους γραφειοκράτες όχι μόνο συνεχίζει να έχει νόημα αλλά δυναμώνει η ανησυχία τους μπροστά στους κινδύνους για την "εθνική οικονομία".

Έτσι ενώ δεν υπάρχει περίπτωση να "πεισθεί" από τους εργαζομένους για τίποτα, επειδή ακριβώς βρίσκεται σε διαφορετική θέση από αυτούς, μπορεί εξαιτίας αυτής της εξάρτησης της από την εργατική τάξη, να πιεστεί. Τότε όμως θα πρέπει να περιμένουμε ότι ενώ θα προσπαθήσει να καλυφτεί και να υποκριθεί ότι υποστηρίζει αυτό που θέλουν οι εργαζόμενοι, είναι σίγουρο ότι θα συνεχίσει στα κρυφά το σαμποτάρισμα των αγώνων τους.

Πρέπει ακόμα να δούμε μιλώντας για την Νοτιο Κύπρο και τη σχέση που έχει το μεγαλύτερο και ικανότερο κομμάτι της συντεχνιακής γραφειοκρατίας, αυτό της ΠΕΟ, με το ΑΚΕΛ το οποίο χαρακτηρίζεται ακριβώς από την ίδια αντίφαση. Την εξάρτηση δηλαδή από την εργατική τάξη και ταυτόχρονα την αντίθεση των συμφερόντων του με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης: θα θυμίσουμε μερικά πράγματα σχετικά γνωστά στους περισσότερους, δηλαδή το κοινωνικό κύρος των ηγέτων του ΑΚΕΛ, τις σχέσεις τους με την "καλή κοινωνία", αλλά και το γεγονός ότι διαχειρίζονται ένα υπολογιστικό αριθμό από μεγάλες μάλιστα επιχειρήσεις πράγμα που τους κάνει να νοιάζονται όσο και οι αστοί για τις επιδόσεις της εθνικής οικονομίας.

ολα καλά για την γραφειοκρατία

Γενικά όμως η γραφειοκρατία των ελληνοκυπριακών συνδικαλιστικών οργανώσεων "περνάει καλά" εδώ και χρόνια, στηριγμένη στην "εθνική ενότητα" λόγω του Κυπριακού και τη σχετικά καλή πορεία του κυπριακού καπιταλισμού. Όχι μόνο έχουν δεκαετίες για να δουν τον οποιοδήποτε διωγμό από το κράτος, αλλά τους "γλυφούν" ολοι, εφημερίδες, κομμάτια, ΟΕΒ σαν "υπευθύνους", "συνετούς" και όλα τα άλλα, κάτι που δεν

παραλείψαν φυσικά να κάνουν και μετά το σπασίμο της απεργίας στην ενδυση:

"Οφείλουμε να επαινέσουμε τόσο την εργοδοτική πλευρά, όσο και τα εργατικά συνδικατά για το ψηλό αίσθημα ευθύνης και το πνεύμα συνεργασίας και κατανόησης που έδειξαν στην αντικρούση των προτάσεων του κ. Μουσιούττα. Ιδιαίτερα επαινούμε τις ηγέσιες της ΠΕΟ και ΣΕΚ για τον τρόπο που χειρίστηκαν το θέμα και οδήγησαν τα μέλη τους στις ορθές αποφάσεις μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες." ("Οικονομική" 16/5/87)

Ακόμη το ποσοστό συνδικαλισμένων εργατών στη Κύπρο, στους οποίους χρωστουν όλα τα καλά της ζωής τους, είναι πάνω από 80%, ίσως το ψηλότερο στην Ευρώπη. Όσο δε για συναγωνισμό, οι δυο μεγάλες Ομοσπονδίες, η ΠΕΟ της Αριστεράς και η ΣΕΚ της δεξιάς καταφέρνουν και "συνδιαζουν" τη πιο "σκληρή ιδεολογική αντιπαράθεση" ενώ συγχρονως έχουν να λένε ότι όταν προκειται για τα συμφέροντα της "εργατικής τάξης" (δηλαδή τα δικά τους), είναι πάντα ενωμένοι, μια αλήθεια που φάνηκε πολύ καθαρά και στην απεργία της ενδυσης. Όλα καλά και αγία στο συνδικαλιστικό κίνημα, και οι γραφειοκράτες του δεν μπορούν παρά να νοιωθούν πολύ ικανοποιημένοι με τον εαυτό τους και την θέση τους στην κοινωνία και να μην έχουν κανένα λόγο να ταραζουν τα καλά κείμενα.

Σαν αποτέλεσμα, ήταν πολύ συνηθισμένο να ακούσεις από έναν εργαζόμενο ότι "οι συντεχνιακοί καλά την έχουν, και για να κάνουν οτιδήποτε θέλουν σπρωξιμο". Σε αυτό τώρα θα προστεθεί σίγουρα και μια έντονη εντύπωση ότι όταν προκειται για ξεπούλημα δεν θέλουν κανένα σπρωξιμο!

Παρόλα αυτά, στην ενδυση προώθησαν τον αγώνα επειδή κινδύνευε άμεσα και το κύρος των γραφειοκρατών. Πρώτα, εξαιτίας της αρνήσης των εργοδοτών να εφαρμόσουν την συμφωνία που υπογράψαν για αυξήσεις

πανω απο την παραγωγικότητα για τους "χαμηλομισθους". Ετσι περισσοτερη σημασια για την γραφειοκρατια ειχε να ξεπεραστει το 3%, ασχετο ποσο, και να "αποκατασταθει η αληθεια", ωστε να μην βγουν ψευτες:

"Πιθανο ο αγωνας των εργαζομενων στην ενδυση ν' αποφευγετο αν το Υπουργειο Εργασιας εβρισκε τη τολμη ν' αποκαταστησει την αληθεια για τη συμφωνια της 27/2/1987 αναφορικά με την ΑΤΑ και το υψος των εργατικων διεκδικησεων, αν επιβεβαιωνε πως η ηγεςια του συνδικαλιστικου κινηματος διευκρινισε πως για τους χαμηλα αμειβομενους και ειδικα για τους εργαζομενους στην βιομηχανια ενδυσης οι διεκδικησεις θα ησαν ψηλοτερες της παραγωγικότητας" Εργατικο Βημα 13/5/87

"... η αυξηση που κερδιθηκε ανερχεται σε Α 1.62 ποσο που αντιστοιχει στο 4.3% του μεσου εβδομαδιαιου μισθου. Και αν ακομα ληφθει υποψη οτι τα Α 0.25 θα δωθουν απο την 1η του Μην η αυξηση που κερδιθηκε ανερχεται σε 3.5% του μεσου εβδομαδιαιου μισθου ποσο που ξεπερνά το 3% το οποιο θεωρειται σαν το ποσοστο της παραγωγικότητας." Εργατικο Βημα 13/5/87

Δηλαδη, το 3.5%, εφσον ηταν πανω απο το 3%, εφθανε στην γραφειοκρατια, μια και καταφερε να εξαναγκασει τους εργοδοτες να κρατησουν την συμφωνια για αυξησεις πανω απο το 3% για τους χαμηλομισθους. Με την ευκαιρια εκεινο το "και αν ακομα ληφθει υποψη οτι τα 25 σεντ θα δωθουν απο την 1η του Μην" είναι χαρακτηριστικο για το πως το παζαρευει η γραφειοκρατια με τους εργαζομενους. Διοτι φυσικα οι εργαζομενοι δεν μπορουν να μη το παρουν υποψη. Αυτη ηταν και η τελευταια φορα που ειδαμε την παραδοχη οτι οι αυξησεις ηταν 3.5%. Απο κει και μετα μονο το 4.3% εμφανιζεται, και δεν "λαμβανονταν υποψη" το αδιαφορο για αυτους γεγονος οτι τα αναδρομικα των κερδισμενων απο την απεργια δοθηκαν μονο μετα την 1η του Μην.

Οταν τελικα το ζητημα του κυρους τους ξεπεραστηκε τους ενδιεφερε πια μονο η κατασταση της "οικονομιας του τοπου", και η σημαντικη αυξηση των εξαγωγων την εποχη που αρχισε η αγωνας στην ενδυση, που θα θιγονταν απο την συνεχιση της απεργιας, κατι που αγγιζε την πιο ευαισθητη χορδη της ψυχης τους.

Με αυτα δεν θελουμε βεβαια να πουμε οτι δεν χρειαζεται να γινονται αγωνες και για θεματα αρχης και κυρους του εργατικου κινηματος. Θελουμε απλα να τονισουμε την διαφορα αναμεσα σ' αυτες τις περιπτωσεις που οι συντεχνιακοι ηγετες ζωντανευουν και τις περιπτωσεις οπου ενω θιγονται τα υπολοιπα συμφεροντα-μας αυτοι κανουν την παπια και να ξανατονισουμε οτι αυτο δεν ειναι τυχαιο, αλλα οφειλεται και εξηγειται απο την ιδια τους τη θεση και κατασταση.

Τελος το κυρος των γραφειοκρατων κινδυνεψε και απο την αντιδραση των ιδιων των εργαζομενων στη συμφωνια που εκαναν με τον υπουργο και τους εργοδοτες. Κινδυνεψε οχι μονο απεναντι στους εργοδοτες και την κυβερνηση προς τους οποιους ειχαν δεσμευτει αλλα και απεναντι σε ολους τους εργαζομενους αν δεν καταφερνε να "πεισει" τους εργαζομενους στην ενδυση να δεχτουν την προταση του υπουργου. Τι ειδους "υπευθυνη" και "ικανη" ηγεςια θα ηταν οταν το πιο χαμηλο κομματι της εργατικης ταξης θα μπορουσε να τους προσβαλλει οπως τους προσβαλλαν στην Γενικη Συνελευση και να τους βγαλει την ρετινια οτι ειχαν αδικο; Με ποιο προσωπο θα στεκονταν μπροστα στον κοσμο αν η απεργια συνεχιζονταν και, ακομα χειροτερα, κερδιζονταν;

Φυσικα το στραπατσαρισμα δεν το γλυτωσε τελειως διοτι ακομη και τα αποτελεσματα της μυστικης ψηφοφοριας που ανακοινωσαν οι ιδιοι εδειξαν οτι ενα μεγαλο μερος των εργαζομενων δεν "πειστικαν", κανει ομως οτι μπορει, μια και μονο αυτη εχει πια την δυνατοτητα να μιλα, για να το περιορισει και ακομα να περηφανευεται

οτι "η απεργια... εδωσε και στους απεργους την ευκαιρια για τα δικά τους συμπερασματα και εκτιμησεις. Οτι η ηγεσια τους που καθοδηγησε και διεξηγαγε τον αγωνα τους... τον καθοδηγησε σωστα. Οτι η συμφωνια... ηταν η καλύτερη που μπορούσε να επιτευχθει"
(Εργατικο Βημα 27/5/87)

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Αυτη την στιγμή είναι σιγουρο οτι η απογοητευση είναι πολυ μεγαλη και μαλιστα σε μαζικο επιπεδο, ιδιαιτερα μετα την θυματοποιηση που ακολουθησε με την απολυση εργαζομενων και μαλιστα των πιο μαχητικων κατα την απεργια.

Απο την αλλη ομως σε καποιες μειοψηφικες εργατων θα δωθει η ευκαιρια να αρχισουν να σκεφτονται πιο κριτικα για τον ρολο της συνδικαλιστικης γραφειοκρατίας. Είναι χαρακτηριστικο οτι και σε αλλους κλαδους ασχετους με την απεργια προκαλεσε τοση δυσανεσκεια η σταση της γραφειοκρατίας, που μερικοι εκφραζαν τη διαθεση να αποχωρησουν απο τα συνδικατα.

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Η μυστικη ψηφοφορια και μαλιστα στα εργοστασια εγινε σχεδον "ομαλα", οπως επεδιωκε η γραφειοκρατια. Αυτό είναι ίσως η μεγαλυτερη ηττα που καταφεραν εργοδοσια κρατος και συνδικαλιστικη γραφειοκρατια στο εργατικο κινημα της Ν. Κυπρου γενικότερα. Και αυτο διοτι ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ σε ενα βαθμο αυτη η τακτικη. Που σημαίνει απλα και πολυ δυσανεστα οτι θα είναι πιο ευκολο να χρησιμοποιειται απο δω και μπρος οπου και οποτε το κρινει σωστο η συνδικαλιστικη γραφειοκρατια και κινδυνευει να καθιερωθει.

Για το ποσο ξεκαθαρες είναι αυτες οι προθεσεις τους φαίνεται και σε αρθρο του Διγκλη στο Εργατικο Βημα της 20/5/87:

"Η ΜΥΣΤΙΚΗ ψηφοφορια μεταξυ των εργαζομενων ενδυσης αποτελει μια σημαντικη καινοτομια για το συνδικαλιστικο κινημα στον ιδιωτικο τομεα που πρεπει να εκτιμηθει η σημασια της για το μελλον. Αποτελει ενα καινουργιο θεσμο που πρεπει να αξιολογηθει στις καινουργιες οικονομικο-κοινωνι-

κες συνθηκες που ωδηγησαν στην δημιουργια μιας σχετικα πολυαριθμης [σιγα, τοτε στην Αγγλια και Ελλαδα επρεπε να εφαρμοζεται απο πριν 100 χρονια] εργατικης ταξης σε διαφορους κλαδους της οικονομιας. Αυτος ο θεσμος αποτελεί εκφραση της εργατικης δημοκρατιας και σε τελευταια αναλυση αναγεται στο ρολο που πρεπει να διαδραματιζουν οι ιδιες οι μαζες των εργαζομενων στους χειρισμους των προβληματων τους απο την συνδικαλιστικη ηγεσια."

Για να την νομιμοποιησουν και να την καθιερωσουν ομως επρεπε να την παρουσιασουν σαν αποδεκτη απο τους εργαζομενους. Ετσι αποκρυψαν το γεγονος οτι αρκετοι εργαζομενοι δεν ηθελαν να παρουν τα ψηφοδελτια και να ψηφισουν και οτι καπου εσπασαν και μια καληη.

"Οι Συντεχνιες Ενδυσης ΠΕΟ και ΣΕΚ ανακοινωνουν οτι η μυστικη ψηφοφορια των εργαζομενων στη βιομηχανια ενδυσης, στην οποια υποχρεωθηκαν [γιατι υποχρεωθηκαν και απο ποιους;] να καταφυγουν για να εκφρασουν οι εργαζομενοι ελευθερα [ελευθερα απο ποιον αρραγε;] και δημοκρατικα την αποψη τους διεξηχθη με παραδειγματικη ταξη." (ανακοινωνση των ΠΕΟ και ΣΕΚ την 12/5/87)

Για να καταλαβουμε τι σημαινει αυτη η "καινοτομια", δεν χρειαζεται να παμε μακρια. Το κυριοτερο που ζητουσε επιμονα η θατσερ και ολα τα Αγγλικα μεσα ενημερωσης στην μεγαλη απεργια των ανθρακωρυχων ηταν ακριβως να γινουν μυστικες ψηφοφοριες, κατι που (προς τιμη του), το συνδικατο των ανθρακωρυχων το απερριπτε συνεχεια. Το ιδιο μετρο στην Ελλαδα οταν το προωθησε η κυβερνηση Παπανδρεου οδηγησε σε απεργιες κινητοποιησεις και συγκρουσεις των απεργων με την αστυνομια.

Γιατι ομως δεν υποστηριζουμε την μυστικη ψηφοφορια στις συντεχνιες; Αυτο πρεπει να γινει πολυ καλα κατανοητο για να μη αποκρυψουμε το μεγεθος και την σοβαροτητα της ηττας. Το μεγαλυτερο προβλημα των

εργατων ειναι παντα η απομονωση. Ο καθενας μονος του ειναι πολυ φυσικο να φοβεται και να νοιωθει ανημπορος, ειναι πολυ φυσικο να σκεφτεται πρωτα και κυρια τα δικα του προβληματα που του προκαλει η απεργια, την απωλεια μισθων, τον κινδυνο της απολυσης και της θυματοποιησης γενικότερα, το οτι ο εργοδοτης θα τον βλεπει απο δω και μπρος με κακο ματι. Σε καθε σοβαρη απεργια, καθε εργατης, ιδιαιτερα οι μαχητικοι, διακινδυνευουν ολα αυτα και αλλα πολλα, και οταν μιλαμε για ηρωικους απεργους δεν προκειται απλα για κουφια λογια και μεγαλες κουβεντες.

Επειτα υπαρχει και η δυσπιστια απεναντι στους συναδελφους. Οποιος εχει εστω πλησιασει σε εργοστασιο η γραφειο ξερει τους ανταγωνισμους, τις αντιζηλιες, την ελλειψη συναδελφικότητας που καλλιεργειται σε "ομαλες" περιόδους αναμεσα στους εργαζομενους, οχι μονο απο τον εργοδοτη αλλα και απο τις πραγματικες και δυσκολες συνθηκες ζωης και δουλειας μας. Ειναι ενα απο τα πιο σημαντικα αποτελεσματα καθε μαχητικης απεργιας οτι διαλυει με μεγαλη ταχυτητα αυτα ακριβως τα πραγματα και βαζει στην θεση τους την συναδελφικότητα μπροστα στον κοινο εχθρο.

Μια ζωντανη Γ.Σ., συγκεντρωνοντας μαζι εργαζομενους απο πολλα εργοστασια, ειναι ακομα πιο αποτελεσματικη. Ο ενθουσιασμος ειναι μεταδοτικος, η αισθηση της συλλογικης δυναμης μπορει να ανθισει. Και, για τους πιο αναποφασιστους και φοβισμενους, λειτουργει σε μια μαζικη Γ.Σ. ακομα πιο εντονα και το αισθημα της ντροπης απεναντι στους συναδελφους τους: Εκεινο που ενοχλει περισσοτερο καθε απεργοσπαστη η επιδοξο απεργοσπαστη ειναι η γνωμη των συναδελφων του. Ειναι χαρακτηριστικες ιστοριες απο απεργιες που απεργοσπαστες οι οποιοι μπηκαν κρυφα στο εργοστασιο προσπαθησαν με καθε τροπο να αποφυγουν την αποκαλυψη τους στους συναδελφους τους. Στη μυστικη ψηφοφορια ο εργατης απομωνωεται και ταυτοχρονα γλυτωνει απο τα βλεμματα των συναδελφων του. Πρεπει να το πουμε

ΚΑΘΑΡΑ: Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΤΙΜΩΡΗΤΑ ΑΠΕΡΓΟΣΠΑΣΤΗΣ.

Ο συνδιασμος της μυστικής ψηφοφορίας με την διεξαγωγή της μέσα στο εργοστάσιο, μπροστά στο φοβο που προκαλει η παρουσία και οι απειλες του αφεντικού, και μακριά απο την παρουσία των συναδελφων των άλλων εργοστασιών, μπορεί να είναι, ιδιαίτερα στα μικρά εργοστάσια, ακαταμαχητος. Πολυ περισσότερο μαλιστα σ' αυτη την περίπτωση που υπηρχαν και οι απειλες των γραφειοκρατων οτι δεν προκειται να υποστηριξουν τυχον αποφαση τους για συνεχιση της απεργιας, και οτι θα χασουν και αυτα που τους εδιναν, απειλες που στην Γ.Σ. πολυ δυσκολα θα επιαναν τοπο και που ουτε τολμησαν καν να τις πουν.

Ακομα και ο τροπος που οι γραφειοκρατες δικαιολογησαν εκ των υστερων την μυστικη ψηφοφορια δειχνει παραστατικά το τι ηθελαν, "ομαλες συνθηκες", δηλαδη ησυχια και απομονωση:

"Αυτα τα αποτελεσματα αποτελουν δικαιοση της ηγεσιας του συνδικαλιστικου κινήματος, δικαιοση της υπευθυνότητας και της λογικης. Η μυστικη ψηφοφορια κατεστη αναγκαία για να μπορουν οι εργαζομενοι μέσα σε ομαλες συνθηκες να εκφρασουν ελευθερα και δημοκρατικά την αποψη τους" (Αν. Γ.Γ. της ΠΕΟ Παυλος Διγκλης, Εργατικό Βημα 13/5/87)

Τελικά εκτος απο τα άλλα η μυστικη ψηφοφορια σημαίνει οτι κινδυνευουν να απονεκρωθουν και οι Γ.Σ. Είναι γνωστο οτι η συμμετοχη είναι πιο μαζικη σε Γ.Σ. που προκειται να παρουν καποια αποφαση, οτι ο κοσμος παει εκει για να ψηφισει. Αν φυγει αυτο το κινητρο, οι Γ.Σ. θα "γεμιζουν" (δηλαδη θα είναι αδειες) μονο απο τους συντεχνιακους ηγετες, και απο τους λιγους "φανατικούς" μαχητικους εργατες που ομως δεν θα εχουν πια την ευκαιρια να απευθυνθουν στους συναδελφους τους.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΑΜΕ ΜΠΡΟΣΤΑ

Δυστυχως η εργατικη ταξη στη Ν.Κυπρο θα γνωρισει και άλλες τετοιες και πολυ χειροτερες ηττες, μεχρι να νοιωσει οτι μπορεί και πρεπει να στηριχθει στην δικια της δραση και αυτοοργάνωση και να αντιμετωπισει ετσι σωστα την συνδικαλιστικη γραφειοκρατια. Εχει ακομα πολυ δρομο να διανυσει μεχρι να ξεπερασει τον δικο της ρεφορμισμο και εθνικισμο, μεχρι να χτισει την δικια της ηγεσια και να δημιουργησει το δικο της κινήμα, μέσα στις συντεχνιες αλλά ανεξαρτητο απο την γραφειοκρατία τους. Σίγουρα η απεργια στην ενδυση ηταν μια πολυ σημαντικη εμπειρια προς την κατευθυνση αυτη. Και στην κατανοση αυτης της εμπειριας και των άλλων παρομοιων που θα ακολουθησουν πρεπει να βοηθησουν οι επαναστατες στην Νοτια Κυπρο.

Ποιες είναι αυτες οι εμπειριες;

Τα γεγονοτα που επαιξαν καθοριστικο ρολο ηταν οτι δεν παρθηκαν αποφασεις στην Λεμεσο και Λαρνακα, ετσι δοθηκε καποιο προσχημα στην μυστικη ψηφοφορια, διοτι δεν υπηρχε καθαρη Παγκυπρια αποφαση όλων των συνελευσεων εναντιον της αποδοχης της προτασης Μουσιουτα, και το οτι ακομα και ετσι δεν σαμποταριστηκε οσο πιο οργανωμενα και αποφασιστικά γινονταν η μυστικη ψηφοφορια της Τριτης 12-5-87.

Θα μπορούσε να συνεχιστει αν αποφευγονταν αυτα η απεργια; Είναι μάλλον απιθανο αλλά οχι αδυνατο. Παντως αυτο που σίγουρα θα συνεβαινε θαταν οτι το ξεσκεπασμα της γραφειοκρατίας θαταν μεγαλύτερο, και θα φαινοταν πιο καθαρα οτι η απεργια εσπασε απο τους γραφειοκρατες και οχι επειδη οι εργαζομενοι το θελησαν. Ετσι θα υπηρχε μικροτερη απογοητευση στα εργοστασια και μεγαλύτερη ενοτητα, κατι που θακανε πιο δυσκολη την θυματοποιηση, ενώ τωρα υπαρχει διασπαση και διαχυτη η καχυποψια για το τι ψηφισε ο καθενας. Και το σπουδαιότερο, δεν θα καθιερωνονταν, τουλαχι-

στον οχι τόσο ευκολα, η μυστικη ψηφοφορια στους χωρους δουλειας.

Εκεινο που ειναι σιγουρο ειναι οτι νταν αδυνατο να "πεισθουν" με οποιοδηποτε τροπο οι γραφειοκρατες να υποστηριξουν ειλικρινα και πραγματικα την απεργια αν συνεχιζονταν. Ο μονος τροπος να συνεχισθει η απεργια νταν παρα την θεληση των γραφειοκρατων, αφου θα ειχαν δεθει και τυπικα τα χερια τους με αποφασεις Γ.Σ. που δεν θα μπορούσαν να αμφισβητηθουν. Μια επισημη απεργια την οποια η γραφειοκρατια δεν θα μπορούσε να αμφισβητησει αλλα που σιγουρα θα σαμποταρε συνεχεια.

Θα μπορούσε να κερδιθει μια απεργια η οποια θα σαμποταρονταν ενεργητικα απο τους γραφειοκρατες; Αν η απαντηση σε κατι τετοιο ειναι γενικα και εκ των προτερων αρνητικη, τοτε δεν θα πρεπει να περιμενουμε καμια πραγματικη επιτυχια των εργαζομενων, εξαιτιας του πραγματικου ρολου και των πραγματικων συμφεροντων της γραφειοκρατιας. Θαπρεπε δηλαδη να βαλουμε σαν μονο στοχο μας την αλλαγη της σημερινης γραφειοκρατιας με μια "πιο αριστερη" ή πιο "τιμια". Αν η εργατικη ταξη επρεπε να περιμενει παντα να αλλαξει τις συνδικαλιστικες ηγεςιες για να μπορεσει να επιτυχει οποιαδηποτε πραγματικη νικη, αν η μαχη δινονταν εκλογικα και οχι μεσα στην ταξικη παλη, τοτε τα πραγματα θαταν πραγματικα δυσκολα.

Η κατασταση (ο ενθουσιασμος των εργατριων και η δυσκολη θεση των βιομηχανων που ειχαν πραγματι παραγωγελιες) μας επιτρεπει να υποθεσουμε οτι το κερδισμα της απεργιας δεν θαταν αδυνατο, αν (το μεγαλο αν) υπηρχε ενα οργανωμενο, εστω και πολυ μικρο, τμημα των εργαζομενων, που θα ειχε ξεκαθαρη συνειδηση για μερικες δυσαρεστες πραγματικοτητες, η σπουδαιοτερη απο τις οποιες ειναι ακριβως οτι η γραφειοκρατια δεν ειναι ενας ανικανος ή απροθυμος φιλος που χρειαζεται σπρωξιμο, αλλα, οπως αποδειχθηκε πολυ καθαρα απο τα γεγονοτα, ενας ενεργητικος, συνειδητος, ικανος, εμπειρος ενωμενος και οργανωμενος εχθρος. Ενα τετοιο

τμημα εργαζομενων με μια τετοια συνειδηση δεν υπηρχε και ουτε μπορουσε να εμφανιστει μεσα σε μια βδομαδα. Η απεργια θα χανονταν. Ακομα ομως και ετσι, οι εμπειριες που θα κερδιζε ενα κομματι της εργατικης ταξης θα νταν πολυτιμες, εκτος απο το οτι δεν θα καθιερωνονταν τοσο ανετα η μυστικη ψηφοφορια, πραγμα που αποτελεί νττα για ολο το εργατικο κινημα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ

Τι θα μπορούσε να κανει μια συνειδητη πρωτοπορια, εστω και πολυ μικρη;

α) Θα επεδιωκε απο την αρχη της απεργιας να παρουν οι εργαζομενοι οσο το δυνατο περισσοτερο τον ελεγχο του αγωνα τους για να νοιωσουν λιγοτερο εξαρτημενοι απο την γραφειοκρατια. Αυτο θα μπορούσαν να το κανουν προωθωντας εκλογες απεργιακων επιτροπων που θα αναλαμβαναν οι ιδιες να οργανωσουν την συμμετοχη στην απεργια, την περιφρουρηση, και τη συμπαρασταση απο αλλα εργοστασια και κλαδους (αντιπροσωπειες να πανε σε αλλα εργοστασια, μαχητικοι εργατες στα αλλα εργοστασια να οργανωσουν ερανους, δωρα κλπ). Θα προσπαθουσαν ακομη να εχουν τον ελεγχο των ερανων και του απεργιακου ταμειου, και να ελεγχουν και να πιεζουν συνεχως τους γραφειοκρατες οπου θα εδειχναν διαθεση να ξεπουλησουν. Αυτα τα αναφερομε ενδειχτικα μονο, γιατι σιγουρα θα υπηρχαν και αλλα μικρα ή μεγαλα τετοια που μονο μεσα στον ιδιο τον αγωνα μπορούσαν να φανουν.

β) Θα προσπαθουσε να λυσει το προβλημα της συνδεσης - αλληλοπληροφορησης - συντονισμού αναμεσα στους πρωτοπορους εργατες στα διαφορα εργοστασια και αναμεσα στις πολεις ακομα. Κατι τετοιο θα περιοριζε τις δυνατοτητες της γραφειοκρατιας στις Γ.Σ. της Δευτερας στην Λεμεσο και την Λαρνακα διοτι θα μπορούσαν να επεμβουν εκει και να μην αφησουν να περασει η απατεωνια μιας

απεργιακής Γ.Σ. που "δεν παίρνει απόφαση" και θα εκανε δυνατό το οργανωμένο σαμποταρίσμα της μυστικής ψηφοφορίας την Τρίτη από ένα αριθμό εργοστασίων. Ήδη σε ανοργανωτή μορφή υπήρξε αντίθεση στην ψηφοφορία από εργαζομένους που δεν ήθελαν να ψηφίσουν.

γ) Φυσικά για να γίνουν τα προηγούμενα θα έπρεπε να μπορούν αυτοί να φτάνουν εγκαιρά σε κοινή γραμμή στα βασικά αυτά ζητήματα. Δυσκόλο, αλλά αυτό χρειάζεται. Στο κάτω κάτω η γραφειοκρατία της ΠΕΟ και της ΣΕΚ που υποτίθεται ότι απέχουν τόσο ιδεολογικά, τα καταφέρνουν και πάντα όταν χρειάζεται έχουν κοινή γραμμή. Αυτό δείχνει ακριβώς την τεραστία ενότητα συνειδητότητα και ανωτερότητα της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Οποίος δεν καταλαβαίνει αυτό δεν θα μπορέσει να δει ποσο μεγάλες είναι οι δυσκολίες αυτού που χρειάζεται να γίνει.

κίνημα βάσης

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι όπως η οργάνωση της εργατικής τάξης σε συντεχνίες είναι απαραίτητη, έτσι είναι αναποφευκτική και η ύπαρξη της συντεχνιακής γραφειοκρατίας, με όλα τα προβλήματα-της. Καθκόν των επαναστατών είναι να δουλεύουν μέσα σε αυτές τις συντεχνίες, αλλά ξεροντάς ταυτοχρόνα ποια ακριβώς είναι η φύση της ηγεσίας τους:

"Γιατί... όλοι οι οπορτουνιστές, οι σωσιαλσωβινιστές ηγέτες των συνδικατών δεν είναι τίποτε άλλο παρά 'πρακτορές της αστικής τάξης μέσα στο εργατικό κίνημα'... Το να μη δουλεύεις [ομως] μέσα στα αντιδραστικά συνδικατά, σημαίνει να εγκαταλείψεις τις όχι αρκετά αναπτυγμένες ή καθυστερημένες εργατικές μαζές στην επιρροή των αντιδραστικών ηγέτων" (Λένιν, "Ο Αριστερισμός" εκδόση Σπουτνίκ, σελ. 45)

Κάθε αποπειρά όμως να λυθούν τα προβλήματα με την αλλαγή της ηγεσίας και μόνο, είναι συνήθως καταδικασμένη να ξαναβρεθεί μπροστά στις ίδιες καταστάσεις που προσπάθησε να γιατρέψει, διότι οι πιέσεις και η κατάσταση που γραφειοκρατικοποίησε την παλιά ηγεσία δεν θα παύουν να επιδρούν και στην νέα, τουλάχιστον σε σχετικά ομαλές περιόδους για τον καπιταλισμό. Χρειάζεται και κάτι άλλο για να μπορέσουμε να πάμε μπροστά. Χρειάζεται ο ελεγχος της συντεχνιακής ηγεσίας από την βάση (τα μέλη της συντεχνίας), και η συνεχής πίεση της βάσης πάνω στην ηγεσία.

Αυτον τον ελεγχό και την πίεση μπορεί να τα εξασκήσει μόνο ένα "κίνημα βάσης", δηλαδή ένα οργανωμένο και μαχητικό τμήμα των εργατών, που δρα μέσα στην συντεχνία αλλά ανεξαρτήτα από την συντεχνιακή ηγεσία, που να σπρωχνει και τους υπολοίπους εργαζομένους να δραστηριοποιούνται οι ίδιοι.

Ο έλεγχος της συντεχνιακής ηγεσίας δεν είναι ο μόνος ή εστω ο σπουδαιότερος λόγος για τον οποίο χρειάζεται ένα κίνημα της βάσης. Ακόμα και η καλύτερη, πιο αδιαφθόρη, εξυπνότερη ηγεσία που μπορεί να υπάρξει, δεν μπορεί από μόνη της να απειλήσει τους εργοδοτές και να κερδίσει οτιδήποτε, διότι μόνο οι απλοί εργαζόμενοι μπορούν σε τελευταία ανάλυση να δώσουν την μάχη. Κανένας εργοδοτής δεν φοβάται τις διαπραγματευτικές ικανότητες της συντεχνιακής ηγεσίας ή τις μαχητικές ανακρινώσεις αν δεν υπάρχει μια ικανή και έτοιμη να αγωνιστεί και να τον απειλήσει στα κέρδη του εργατική βάση. Ο λόγος που επιμεινάμε πάνω στο θέμα της συντεχνιακής ηγεσίας είναι επειδή είναι τόσο δυνατές οι σχετικές αυταπάτες.

Για να καταλάβουμε ποσο δυνατές είναι αυτές οι αυταπάτες ακόμη και σ' αυτούς που έχουν τις πιο καλές προθέσεις απέναντι στην εργατική τάξη αξίζει να δούμε πως αντιμετώπισε το ζήτημα της μυστικής ψηφοφορίας η "Αριστερή Πτέρυγα της ΕΔΕΚ"

Όπως είπαμε και προηγουμένα ήταν η μόνη πολιτική οργάνωση που πραγματικά υποστήριξε την απεργία και μαάλιστα εναντίον στην "μεσολαβή" του Υπουργού Εργασίας. Όχι μόνο την υποστήριξε στα κείμενα της, αλλά πολλά μέλη της δούλεψαν πολύ σκληρά για να βρίσκονται κοντά στους απεργούς, και βοήθησαν στην οργάνωση ανοργάνωτων εργοστασίων.

Έτσι κέρδισαν την εμπιστοσύνη πολλών απεργών εργατριών όπως φάνηκε από τις γεμάτες μισές ανακοινώσεις των γραφειοκρατών. Γι' αυτό όμως το λόγο η θέση που πήραν την τελευταία ημέρα της απεργίας ήταν και πιο σημαντική, γιατί θα την υπολογίσαν οι εργαζόμενοι των οποίων την εμπιστοσύνη είχε κερδίσει.

Ποια ήταν αυτή η θέση; Δυστυχώς, παρά τις καλές προθέσεις της, βοήθησε στο μέτρο των δυναμικών της στο να διεξαχθεί η ψηφοφορία "με παραδειγματική τάξη". Σε προκήρυξη της που κυκλοφόρησε πριν την ψηφοφορία, παρόλο που επέκρινε και την πρόταση της ηγεσίας των συντεχνιών και την ίδια την ψηφοφορία, ωστόσο κάλυψε τους εργαζόμενους να ψηφίσουν με "ψυχραιμία":

"Οι εργάτες πρέπει να προστατέψουν τον αγώνα τους από τη διάσπαση. Ψυχραιμία πρέπει να δώσουν την απάντησή τους και μέσα από την νέα ψηφοφορία. Η πρόταση Μουσιούτα πρέπει να απορριφτεί και οι Συντεχνίες να πειστούν να αναλάβουν το βάρος του αγώνα..." (ολοκλήρη η προκήρυξη υπάρχει στο τέλος του κειμένου)

Ενώ αντίθετα θα πρέπει να τονίσουν ποσο δικαίο θα είχαν οι εργαζόμενοι και ποσο σωστό και ωφέλιμο θα ήταν να "χάσουν την ψυχραιμία τους" και να αντιδράσουν στην μυστική ψηφοφορία μέχρι το σημείο, αν ήταν δυνατό, και σε οποιοδήποτε εργοστάσιο ήταν δυνατό, να μη γίνει.

Αντί να κάλεσει λοιπόν τους εργαζόμενους να αρνηθούν να ψηφίσουν όπως είχαν κάθε δικαίωμα και

ηθικό και νομικό και πολιτικό να κάνουν (αφού είχαν ψηφίσει την προηγούμενη μέρα στη Γ.Σ.) βοήθησε στην ουσία στην αποδοχή αυτής της "καινοτομίας" όσο και αν την αναθεμάτισε εκ των υστέρων. Έτσι όσο πιο αποτελεσματικοί ήταν τις προηγούμενες ημέρες της απεργίας, όσο περισσότερο είχαν κερδίσει την εμπιστοσύνη των πιο πρωτοπορών εργατών, τόσο πιο πολύ ζημία πρέπει να έκανε το κάλεσμα τους για "ψυχραιμία". Θα "πρέμψε" κάποιους από αυτούς που θέλαν να διώξουν και τον γραφειοκρατή και την κάλη του από το εργοστάσιο, και στην καλύτερη περίπτωση δεν ενθάρρυνε την αγανάκτηση που υπήρχε.

Φυσικά η ψηφοφορία κάθε άλλο παρά έγινε με "παραδειγματική τάξη" από ότι μάθαινουμε από την ίδια την "Αριστερή Πτέρυγα". Αλλά το σημαντικό είναι, ότι όταν κάποιος θέλουν να εμποδίσουν την καθιέρωση ενός θεσμού, πρέπει να αντισταθούν όσο γίνεται στο να γίνει ομάδα εκεί που πάει να εφαρμοστεί για πρώτη φορά.

Και υπήρχαν τέτοιες δυνατότητες μια και οι εργαζόμενοι που αντέδρασαν ήταν αρκετοί. Και αυτό όχι από κάποια πολιτική παιδεία ή γνώσεις για το ότι η θάτσερ και ο Παπανδρέου προσπάθησαν να το επιβάλουν (πραγμάτα που αντίθετα η "Αριστερή Πτέρυγα" ήξερε πολύ καλά) αλλά μέσα από τις ίδιες τις εμπειρίες της απεργίας.

Όπως σε κάθε απεργία, έτσι και σ' αυτήν υπήρχε η εμπειρία ότι οι λιγότερο συνειδητοποιημένοι, οι πιο φοβισμένοι, εκείνοι που είχαν λιγότερη εμπιστοσύνη στους συναδέλφους τους, θα υποχωρούσαν όταν θα έπαυε να λειτουργεί επάνω τους και η ντροπή από τους υπολοίπους και το θάρρος που έπαιρναν από τους πιο μαχητικούς. Δεν ήταν οι συντεχνιακοί που κρατήσαν την απεργία αλλά αυτές οι πιο μαχητικές εργατρίες. Και μπροστά στην μυστική ψηφοφορία, ο ρολός τους εξαφανίζονταν. Ο ρολός που τον είχαν ζήσει πολύ καλά

μεσα σε μια βδομαδα προσπαθειας να εμψυχωσουν τις συναδελφισες τους.

Τελος, αντι να ξεκαθαρισει η προκυρηξη της "Αριστερης Πτερυγας" οτι οι εργατες μπορουν και πρεπει να παλευουν σε τετοιες περιπτωσης εναντια στην θεληση της ηγεσιας των συντεχνιων, αντιθετα μιλουσε για την αναγκη ενοτητας αναμεσα στους γραφειοκρατες και τους εργατες. Χαρακτηρισε αυτο που συνεβηκε σαν "διαφωνια", και προτεινε να "Ξαναχτιστει το αρραγες μετωπο" μεταξυ των εργαζομενων και των συντεχνιακων ηγετων:

"Η εμφανιση της **διαφωνιας** αναμεσα στους συντεχνιακους ηγετες και τους εργατες ενδυσης μονο τους εργοδοτες μπορει να ωφελησει. Πρεπει αμεσα να παρτει η τελικη αποφαση και να Ξαναχτιστει το **αρραγες μετωπο** που θα μπορεσει να νικησει τους εργοδοτες"

Φαινεται και απο την υπολοιπη προκυρηξη οτι αυτο που τονιζαν παραπανω ηταν ο κινδυνος καποιας διασπασης μεταξυ της συντεχνιακης ηγεσιας και των εργαζομενων, για την οποια κατηγορησαν σαν υπευθυνη την συντεχνιακη ηγεσια. Ετσι θελησαν να τους "Ξεσκεπασουν" και να τους "προκαλεσουν" μπροστα στα ματια των εργατων να "Ξαναχτισουν το αρραγες μετωπο". Δεν ειναι φυσικα λαθος να ξεσκεπαζει κανεις τους γραφειοκρατες, αλλα εκεινη την στιγμη το μνημα που επρεπε να δωθει ηταν: "αν υπαρχει καποια ελπιδα, αυτη βρισκεται μονο στο αν μπορουμε να συνεχισουμε παρα τους γραφειοκρατες, και εναντια στους γραφειοκρατες."

Αν παλι με "διασπαση" εννοουσαν οτι ενα μερος των εργαζομενων θα ακολουθουσε την ηγεσια των συντεχνιων και ενα αλλο οχι, (παρολο που κατι τετοιο δεν φαινεται πουθενα μεσα στην προκυρηξη), αυτο ηταν αναποφευκτο. Το πιο χαμηλο κομματι των εργαζομενων θα φοβονταν να συνεχισει ενα αγωνα εναντια στην

θεληση της ηγεσιας των συντεχνιων, και εκει ακριβως βρισκεται ο ρολος της πρωτοποριας.

Και μια αριστερη οργανωση σε τετοιες περιπτωσης πρεπει να απευθυνεται σ' αυτους, στο πιο συνειδητο στρωμα των εργατων, που θα μπορεσουν να επεμβουν στους υπολοιπους εργατες. Υπηρχαν τετοιοι εργατες; Απο οσα ειδαμε και απο οσα η ιδια η "Σοσιαλιστικη Εκφραση" εγραψε για την απεργια, υπηρχαν.

Και μονο ξεκαθαριζοντας αρχικα σε μια τετοια μειοψηφια εργατων οτι ενα "αρραγες μετωπο" μεταξυ των συντεχνιακων ηγετων και των εργατων "μονο τους" εργοδοτες και τους συντεχνιακους "μπορει να ωφελησει" υπαρχει ελπιδα να παει μπροστα ο αγωνας. Μπορει να μη κερδιζονταν αυτη τη φορα η απεργια, αλλα μπροστα στην ευκαιρια που εδινε η κριση για να ειπωθουν αυτες οι αληθειες για τον πραγματικο ρολο της ηγεσιας των συντεχνιων, επρεπε να ειπωθουν.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ

Η απεργία στην ενδυση τελειωσε. Οι εργατριες στην ενδυση θα ξαναβρεθούν στην προηγούμενη κατάσταση τους: εξοντωτική δουλειά, ο φόβος του εργοδότη και της απολύσεως, το κεφάλι σκυμμένο. Άρκετα γρήγορα, οι αναμνήσεις από τις ωραίες ημέρες της απεργίας που από σκλαβοί είχαν ξαναγίνει άνθρωποι θα ξεθωριάσουν. Και κανείς δεν ξέρει ποτέ θα έρθει το επομένο ξεσπάσμα.

Και όμως, δεν πρέπει να περιμένουμε την επομένη αστραπή. Πρέπει να ξέρει κανείς ποτέ είναι ο καιρός για μεγάλα πράγματα και ποτέ είναι ο καιρός για μικρές, αχάρες, αλλά αναγκαίες δουλειές. Η συνειδητοποίηση και η οργάνωση αυτής της πρωτοπορίας που έλειψε από την απεργία είναι κάτι που μπορεί να αρχίσει εδώ και τώρα, ξεκινώντας από "πολύ μικρά πράγματα" αλλά, το σπουδαιότερο, κατορθωτά, που να δείχνουν ότι η ανεξάρτητη δράση των εργαζομένων είναι κάτι που μπορεί και αξίζει να γίνεται. Που να δείχνουν ότι καταλαβαίνουμε τι σημαίνει αυτό που επαναλαμβάνει συνεχώς ο Μαρξ, ότι "η επανάσταση μπορεί να είναι μόνο το έργο της ίδιας της εργατικής τάξης".

Για παράδειγμα, ένα γράμμα στην εφημερίδα από λίγες εργατριες ενός εργοστασίου που καταγγέλει για παράδειγμα τις συνθήκες δουλειάς είναι "πολύ μικρό πράγμα" αλλά είναι μια αρχή πολύ πιο σημαντική από δεκαπέντε βαρυσήμαντες ανακοινώσεις των συντεχνιών. Με μια μικρή συγκεντρώνση, κρυφά αν χρειάζεται, για να αποφασίσουν πως μπορούν να αντιδράσουν όταν ο εργοδότης αποφασίζει να χρονομετρήσει ξανά τις εργατριες για να ψηλώσει τα όρια κάτω από τα οποία τους γίνεται παρατήρηση, για να αποφασίσουν για παράδειγμα να κάνουν όλες πιο σίγα, να πως μπορεί να αρχίσει να εμφανίζεται, να εκπαιδεύεται και να συνδέεται η πρωτοπορία εκείνη που την επομένη ή την μεθεπομένη φορά θα δώσει την απάντηση που τους χρειάζεται όλους.

Δεν είναι μια δουλειά που θα φέρει άμεσα αποτελέσματα με την μορφή συγκεκριμένων κερδών παρά μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Δεν είναι ένας εύκολος δρόμος, ούτε ίσως ιδιαίτερα ευχαριστός στην αρχή του τουλάχιστον, και είμαστε στην αρχή της αρχής. Είναι όμως ο μόνος δρόμος που μπορεί να έχει αποτελέσματα. Και είναι ο δρόμος που πρέπει να δείχνουν ή να ακολουθήσουν οι επαναστάτες μέσα στους χώρους όπου δουλεύουν ή επεμβαίνουν.

ΟΛΙ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΑΞΗ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑ

Η απόφαση της Συνελεύσης στη Λευκωσία και το αγωνιστικό κλίμα των Συνελεύσεων στη Λαρνακά και τη Λεμεσό δεν άφησε καμία αμφιβολία για την αποφασιστικότητα των εργατών ενδύσης να νικήσουν. Αυτή η αποφασιστικότητα είναι απόλυτα δικαιολογημένη: ο αγώνας τους είναι δίκαιος και μπορεί να κερδηθεί.

Οι εργοδότες ενδύσης δεν μπορούν ν'αντεξουν άλλο και η "υποστηρί-
ξη" των άλλων εργοδοτών αποδεικνύεται φάρσα. Είναι σημαντικό να δοθεί ένα γέρο κτύπημα στους εργοδότες σήμερα, γιατί από την εκβίαση του αγώνα της ενδύσης θα εξαρτηθεί και η πολιτική των εργοδοτών στους άλλους κλάδους στο άμεσο μέλλον, η στάση τους στο θέμα της ΑΤΑ και άλλες εργατικές κατακτήσεις.

Η απόφαση των συντεχνιών να αμφισβητήσουν το κύρος της απόφασης της Συνελεύσης και να καλέσουν για ψηφοφορίες στους τοπούς δουλειάς είναι επικίνδυνη κίνηση για την απεργία: ήδη η κατ'αρχήν απόφαση τους να δεχτούν την πρόταση Μουσιουττά ήταν αδικαιολογητή και αναποφεικτα δημιούργησε κίνδυνο διασπάσης του αγώνα. Η νέα ψηφοφορία και το κάλεσμα για αποδοχή της πρότασης επιτείνει αυτό τον κίνδυνο.

Οι εργατές πρέπει να προστατέψουν τον αγώνα τους από τη διασπάση. Ψυχραιμία πρέπει να δώσουν την απάντησή τους και μέσα από την νέα ψηφοφορία. Η πρόταση Μουσιουττά πρέπει να απορριφτεί και οι Συντεχνίες να πείσουν να αναλάβουν το βάρος του αγώνα.

Η δουλειά των συντεχνιών σήμερα είναι η οργάνωση της απεργίας, η εξασφάλιση της συμπαραστάσης των άλλων κλάδων, η δημιουργία απεργιακών ταμείων, η προετοιμασία για 24ωρη Γενική Απεργία.

Η εμφάνιση της διαφωνίας ανάμεσα στους συντεχνιακούς ηγέτες και τους εργατές ενδύσης μόνο τους εργοδότες μπορεί να ωφελήσει. Πρέπει άμεσα να πάρει η τελική απόφαση και να ξαναχτείται το αρχαίο μέτωπο που θα μπορέσει να νικήσει τους εργοδότες.

- Ολί στην πρόταση Μουσιουττά.
- Άμεσο κάλεσμα Πανσυνδικαλιστικής συσκέψης.
- 24ωρη Γενική Απεργία.

"Ποια είναι η σχέση... των πολιτικών γεγονότων με τα πολιτικά συνθήματα; της πολιτικής πραγματικότητας με την πολιτική ιδεολογία;... η μεγάλη προοδευτική σημασία όλων των κρίσεων, ακόμη και των πιο σοβαρών, των πιο δύσκολων και των πιο οδυνηρών, συνίσταται ανάμεσα στ' άλλα, ακριβώς στο ότι με θαυμάσια ταχύτητα, δύναμη και σαφήνεια, ξεσκεπαζουν και σαρώνουν τα σαθρά - εστω και καλοπροαίρετα - λόγια, τους σαθρούς - εστω και αν έγιναν ξεκινώντας από τις καλύτερες προθέσεις - θεσμούς" Λένιν

